

Lazăr CISTELECAN

POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ INTERNAȚIONALĂ A ROMÂNIEI – REPERE LA ÎNCEPUTUL MILENIULUI TREI

LA PLACE DES INVESTISSEMENTS INTERNATIONAUX DE LA ROUMANIE – REPERES AU DEBUT DU TROISIEME MILLENAIRE

Lazăr CISTELECAN

Universitatea “Petru Maior” din Tîrgu-Mureș

Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative

Catedra de Finanțe-Contabilitate

Str. Nicolae Iorga, nr.1, Tîrgu – Mureș, MUREȘ, 540088, România

email: lazar.cistelecan@ea.upm.ro

Abstract: *Poziția investițională internațională constituie un instrument financiar cu valențe informaționale semnificative la nivelul unei țări, pentru fiecare exercițiu bugetar în parte. Prin poziția investițională internațională se reflectă, pe de o parte, capacitatea financiară a țării, prin rezidenți, de a penetra cu active investiționale economia altor țări iar, pe de altă parte, incapacitatea aceleași țări de a-și asigura resursele necesare dezvoltării investiționale, fapt pentru care face apel, prin investitori nerezidenți, la pasive investiționale (resurse externe).*

Cercetarea noastră pune în evidență contextul teoretic al investițiilor cu capital străin, demersul conceptual, structura informală și cadrul real al poziției investiționale internaționale a României la începutul mileniului trei.

Cuvinte cheie: poziție, situație, investiție, internațional, financiar, resursă, eficiență

Clasificare JEL: E22, G11, G31, R42

Résumé: *La situation des investissements internationaux est un instrument financier ayant d'importantes valeurs informationnelles au niveau d'un pays, pour chaque exercice budgétaire. Par la situation des investissements internationaux est reflétée d'une part, la capacité financière du pays, par ses résidents, de pénétrer avec des investissements l'économie des autres pays et, d'autre part, l'incapacité du même pays d'assurer les ressources nécessaires pour le développement des investissements, ce qui la fait recourir, par des investisseurs non-résidents, à des ressources externes). Notre communication met en évidence le contexte théorique des investissements à capitaux étrangers, la démarche conceptuelle, la structure informelle et le cadre réel de la situation des investissements internationaux de la Roumanie au début du troisième millénaire.*

Mots clef: position, situation, investissement, international, financier, ressources, efficience

Clasificare JEL: E22, G11, G31, R42

1 INTRODUCERE

Investițiile reprezintă plasamente de capital bănesc pentru realizarea sau achiziționarea unor active corporale durabile sau a unor active financiare, cu scop profitabil în plan economic și social.

Ele constituie o pârghie esențială a creșterii economice și a dezvoltării economice durabile. În contextul evoluției contemporane a economiei mondiale investițiile dobândesc valențe transnaționale.

Cererea de capital străin este nesaturată și constituie o caracteristică a economiei țărilor emergente.

Oferta de capital investițional din partea băncilor și corporațiilor financiare internaționale relevă interesul pentru plasamente eficiente a capitalurilor disponibile.

Intercondiționarea pe plan mondial are valențe complexe vizând cadrul geoeconomic, politic și social.

Investițiile „străine” constituie o pârghie cu acțiune complexă. Oferta investițională are caracter activ pentru ofertantul deținător de capital, fapt care generează drepturi, constând în dividende, dobânzi etc.

Cererea de capital investițional are, pentru solicitant, caracterul de pasive investiționale, fapt pentru care generează obligații vizând remunerarea ofertantului și facilitarea recuperării prin diverse proceduri a capitalului, de către ofertant. Această implicare biunivocă a capitalului investițional dă posibilitate determinării poziției investiționale internaționale a unei țări și aprecierii pe baza

1 INTRODUCTION

Les investissements représentent des placements financiers pour la réalisation ou l'achat de certains actifs corporels durables ou de certains actifs financiers, dont l'objectif est le profit dans les domaines économique et social. Ils constituent un levier essentiel de la croissance économique et du développement économique durable. Dans le contexte de l'évolution contemporaine de l'économie mondiale, les investissements ont acquis des valeurs transnationales. La demande de capitaux étrangers n'est pas saturée et constitue une caractéristique de l'économie des pays émergents. L'offre de capitaux d'investissement, par les banques et les sociétés financières internationales, relève l'intérêt pour des placements efficaces des capitaux disponibles. L'inter conditionnement sur le plan mondial est complexe, en visant le cadre géoéconomique, politique et social. Les investissements «étrangers» sont un levier à action complexe. L'offre d'investissement a un caractère actif pour l'offreur détenteur de capital, fait qui engendre des droits, constitués par des dividendes, intérêts, etc. La demande de capital d'investissement a, pour le demandeur, le caractère d'un investissement étranger, ce qui génère des obligations visant la rémunération de l'offreur et la facilitation de la récupération par diverses procédures du capital, par celui-ci. Cette implication biunivoque du capital d'investissement donne la possibilité de déterminer la situation des investissements internationaux d'un pays et d'apprécier à partir de la position nette de l'écart

poziției nete a ecartului dintre activele investiționale externe și pasivele internaționale externe.

Cercetarea de față vizează reliefaarea contextului teoretic și investigarea cadrului real al poziției investiționale internaționale, la începutul mileniului trei, dar și sinteza unor constatări și concluzii, în cazul României.

2 CONTEXTUL TEORETIC

Investiția străină reprezintă plasamentul de capital efectuat de persoane fizice sau juridice, în regimul reglementat, într-o altă țară, decât cea de rezidență, respectiv de origine.

Investițiile străine sunt generate de diviziunea internațională a resurselor naturale, a producției și a muncii.

Practica social-economică atestă faptul că investițiile străine au caracter obiectiv, în măsura în care, prin ofertă, contribuie la satisfacerea structurală a cererii de bunuri și servicii, în țările în care sunt implementate proiectele de investiții.

Investițiile *cu capital străin* au o sferă de cuprindere mai largă decât investițiile *de capital străin*.

În acest context într-o țară receptoare, investițiile cu capital străin pot fi structurate astfel[1]:

- *Investiții străine directe*, care presupun participarea la constituirea sau extinderea unei întreprinderi, în oricare dintre formele juridice prevăzute de lege, dobândirea de acțiuni sau de părți sociale ale unei societăți comerciale, cu excepția investițiilor de portofoliu, precum și înființarea sau extinderea, în țara receptoare, a unei

entre les investissements roumains à l'étranger et les investissements étrangers en Roumanie. Notre recherche vise à encadrer le contexte théorique actuel et l'investigation du cadre réel de la situation des investissements internationaux au début du troisième millénaire, mais aussi la synthèse de certaines constatations et conclusions en ce qui concerne la Roumanie.

2 LE CONTEXTE THEORIQUE

L'investissement étranger représente le placement de capitaux fait par des personnes physiques ou morales, dans un régime réglementé, dans un pays autre que celui de résidence ou d'origine. Les investissements étrangers sont engendrés par la division internationale des ressources naturelles, de la production et du travail. La pratique socio-économique certifie que les investissements étrangers ont un caractère objectif, dans la mesure où, par l'offre, ils contribuent à la satisfaction structurelle de la demande de biens et services dans les pays où sont mis en œuvre les projets d'investissement. Les investissements à *capital étranger* ont une sphère de couverture plus large que les investissements *du capital étranger*. Dans ce contexte, dans un pays d'accueil, les investissements à capital étranger peuvent être structurés de la manière suivante [1].

- *Investissements étrangers directs*, qui supposent la participation à la création ou à l'extension d'une entreprise dans l'une des formes juridiques prévues par la loi, l'acquisition d'actions ou de parties sociales d'une société commerciale, excepté les investissements de portefeuille, ainsi que la

sucursale, de către un investitor străin prin: aport financiar, în moneda națională sau în valută; aport în natură de bunuri imobile sau mobile corporale și necorporale; participarea la creșterea activelor unei întreprinderi prin orice mod legal de finanțare;

- *Investiții străine de portofoliu* constau în dobândirea de valori mobiliare pe piețele de capital organizate și reglementate, în scopul obținerii de câștiguri de capital, din dividende și din dobânzi aferente acestora – rezultate din activitatea unor terți implicați direct în administrarea emitentului – și din diferența favorabilă de preț de vânzare;

- *Investițiile din împrumuturi externe* constituie o alternativă de finanțare pentru investitorul intern și o alternativă de fructificare a capitalului pentru ofertantul extern, deținători de capitaluri (bănci, corporații financiare etc.).

Împrumuturile pot fi, după caz, cu sau fără garanții guvernamentale și se utilizează pentru realizarea unor proiecte de investiții corporale (construcții, achiziții de utilaje și echipamente, de pe piețele externe etc.);

- *Investiții străine din împrumuturi-ajutoare*, constituie o formă a investițiilor cu capital străin.

Mai precis, comunitatea internațională prin diversele sale structuri contribuie la finanțarea dezvoltării unor sectoare economice sau sociale, în țările receptoare de capitaluri.

Proiectele eligibile trebuie să răspundă unor deziderate majore impuse ori așteptate de entitățile străine care oferă ajutoare financiare-legate, nerambursabile.

Nivelul, evoluția și structura investițiilor cu capital

création ou l'extension, dans le pays d'accueil, d'une succursale, par un investisseur étranger à travers: l'apport financier, en monnaie nationale ou en devise; l'apport en nature de biens immeubles ou de biens meubles corporels et incorporels ; la participation à l'augmentation des actifs d'une entreprise par tout moyen légal de financement.

- *Investissements étrangers de portefeuille* qui consistent dans l'acquisition de valeurs mobilières sur les marchés de capitaux, organisés et réglementés afin d'obtenir des gains de capital, des dividendes et des intérêts afférents - résultat de l'activité de tierces parties directement impliquées dans la gestion de l'émetteur - et la différence favorable du prix de vente.

- *Investissements à l'aide des prêts extérieurs* qui constituent une autre alternative de financement pour l'investisseur intérieur et une alternative de valorisation du capital pour les offreurs extérieurs, détenteurs de capitaux (banques, corporations financières, etc.). Les prêts peuvent être, selon le cas, avec ou sans garanties gouvernementales et sont utilisés pour la réalisation des projets d'investissement corporels (constructions, achat de matériel et d'équipements sur les marchés étrangers, etc.).

- *Investissement étrangers avec des prêts-aides*, qui constituent une forme de l'investissement à capitaux étrangers. Plus précisément, la communauté internationale à travers ses différentes structures contribue au financement du développement de certains secteurs économiques et sociaux dans les pays d'accueil des capitaux. Les projets admissibles doivent répondre à des exigences majeures imposées ou attendues par les

străin se află în corelație cu starea și tendințele sistemului economic mondial, în ansamblu, dar și a componentelor sale regionale și locale. Globalizarea financiară constituie punct de sprijin în evoluția investițiilor internaționale.

Acestea, la rândul lor, contribuie activ la realizarea dinamicii sistemelor economice și a economiei mondiale, prin forme și instrumente de implicare subtile și eficiente[2].

Remarcăm, în mod deosebit, implicarea, în mecanismul de realizare a investițiilor cu capital străin, a pârghiei serviciilor (prin licențe, francize, consiliere, know-how, contracte de gestiune etc.). Prin asemenea proceduri și instrumente se susține, după caz, realizarea unor proiecte de investiții directe, parteneriate Joint-Venture, crearea de sucursale, filiale ori participații cu capital la întreprinderi în funcțiune. Așa cum remarcă unii autori [3] investițiile străine comportă un dublu impact asupra economiei țării în care se desfășurează.

Pe de o parte, ca *flux financiar*, capitalul străin joacă *un rol complementar*, întrucât suplimentează resursele financiare ale țării în care s-au implementat.

Pe de altă parte, ca *flux investițional* capitalul străin joacă *un rol structural*, constituind pârghie de restructurare și adaptare a economiei la obiectivele prospective ale țării în care investițiile străine și-au găsit areal locațional.

Caracterul complex al investițiilor străine impune structurarea acestora și în funcție de scopul urmărit de investitorii străini astfel [4]:

- *Căutătorii de resurse* care își motivează plasamentele investiționale în alte țări pe ideea

entités étrangères qui offrent des aides financières-liées, non remboursables. Le niveau, l'évolution et la structure des investissements à capitaux étrangers sont en corrélation avec l'état et les tendances du système économique mondial, dans son ensemble, mais aussi de ses composantes régionales et locales. La globalisation financière est un point de soutien dans l'évolution des investissements internationaux. Ceux-ci, à leur tour, contribuent activement à la réalisation de la dynamique des systèmes économiques et de l'économie mondiale, à travers des formes et des instruments d'implication subtiles et efficaces [2]. On remarque, en particulier, l'implication dans le mécanisme de réalisation des investissements à capitaux étrangers du levier des services (par des licences, franchises, cisselements, savoir-faire, contrats de gestion, etc.). Par de telles procédures et instruments on soutient, selon le cas, la réalisation de certains projets d'investissements directs, partenariats Joint-Venture, la création de succursales, filiales ou participations avec du capital à des entreprises en fonction. Comme le remarquent certains auteurs [3] les investissements étrangers comportent un double impact sur l'économie du pays où ils sont réalisés. D'une part, en tant que *flux financier*, les capitaux étrangers jouent un *rôle complémentaire*, car ils complètent les ressources financières du pays dans lequel ils ont été mis en œuvre. D'autre part, en tant que *flux d'investissement*, les capitaux étrangers jouent un *rôle structurel*, étant un levier pour la restructuration de l'économie et son adaptation aux objectifs futurs du pays dans lequel les investissements étrangers ont été mis en œuvre.

Le caractère complexe des investissements

exploatării facile a unor factori de producție materii prime ieftine, forța de muncă ușor adaptabilă prin nivelul de calificare, accesul la tehnologii de vârf în domeniul respectiv.

- *Căutătorii de piețe* sunt reprezentați de întreprinderi străine care prin plasamente de investiții urmăresc să-și extindă/consolideze activitatea pe segmente de piața în condițiile producției „pe loc”.

- *Căutătorii de eficiență* sunt reprezentați de corporații multinaționale care:

- a) caută avantaje în alte țări, zone și regiuni ale lumii, având oferta de produse diversificată și beneficiind de factori de producție mai puțin costisitori;

- b) investesc în alte state cu un nivel comparabil redus pentru a beneficia de avantajele economiei acestora.

- *Căutătorii de active strategice* care urmăresc să obțină extinderea activității lor, prin achiziționarea unor active /firme din țările respective.

În cazul investițiilor străine de portofoliu, investitorii sunt *căutători de plasamente în active financiare*, pentru capitalurile economisite ori disponibilizate, fapt care le oferă alternativa tranzacționării prin instituțiile pieței financiare cu scopul de a le fructifica prin dobânzi, dividende sau specularea cursurilor de piață.

Economia reală asigură cadrul în care societatea alocă resursele insuficiente în încercarea de a satisface dorințele virtual nelimitate ale consumatorilor. Investițiile reprezintă pârgăria hotărâtoare a creșterii economice și suportul material, financiar și uman al dezvoltării economice și sociale.

étrangers impose leur structuration aussi d'après le but envisagé par les investisseurs étrangers, de la manière suivante [4] :

- *Les chercheurs de ressources* qui justifient leur placement d'investissement dans d'autres pays par l'idée de l'exploitation facile des facteurs de production (matières premières bon marché, main d'œuvre facilement adaptable par le niveau de qualification, l'accès à des technologies de pointe dans ce domaine).

- *Les chercheurs de marchés* sont représentés par les sociétés étrangères qui par des placements d'investissement visent à élargir/consolider leur activité sur des segments de marché dans les conditions de la production « sur place ».

- *Les chercheurs d'efficacité* sont représentés par des sociétés multinationales qui: a) cherchent des avantages dans d'autres pays, zones et régions du monde, ayant une offre diversifiée de produits et bénéficiant des facteurs de production moins coûteux ; b) investissent dans d'autres pays avec un niveau comparable pour bénéficier des avantages de leur économie.

- *Les chercheurs d'actifs stratégiques* visant à obtenir l'extension de leur activité, par l'achat d'actifs ou d'entreprises de ces pays. Dans le cas des investissements de portefeuille étrangers, les investisseurs sont des *chercheurs de placements dans des actifs financiers*, pour les capitaux économisés ou en disponibilité, ce qui leur offre l'alternative de la transaction par les institutions du marché financier afin de les valoriser par des intérêts, dividendes ou par la spéculation des cours du marché. L'économie réelle fournit le cadre dans lequel la société alloue des ressources insuffisantes

Creșterea economică se află sub influența conjugată a unor factori cu acțiune directă sau indirectă de natură cantitativă, calitativă și structurală între care esențiali sunt: forța de muncă, stocul de capital și progresul tehnic [5].

Se remarcă asocierea factorilor creșterii economice procesului investițional (sub forma acumulării de cunoștințe de către forța de muncă, a introducerii progresului tehnic și inovării prin investiții, dar și prin faptul că stocul de capital, nivelul venitului și investițiile sporesc în același ritm cu ritmul productivității muncii) [6].

Stocul de capital se evidențiază prin valoarea investițiilor nete, iar progresul tehnic generează creșterea randamentului stocului de capital nou sau în funcțiune.

În contextul enunțat prezintă interes și poate fi pus în discuție conceptul *poziție investițională internațională*. Acest concept are un conținut complex prin care se reflectă capacitatea și gradul de implicare a unor entități investiționale rezidente, în realizarea unor acțiuni investiționale în afara cadrului național, precum și a unor entități nerezidente, în realizarea și finanțarea unor proiecte investiționale într-un anumit areal național receptor.

Conținutul complex al acestui concept se manifestă prin cele două ipostaze ale sale: activă și pasivă. *Poziția investițională internațională activă* relevă capacitatea de manifestare în plan investițional, a rezidenților, în afara țării de origine, sub diverse forme (participații la capital, împrumuturi acordate, active financiare depuse ori deținute în afara țării etc.), dar cu efecte benefice pentru investitori;

dans une tentative de satisfaire les désirs des consommateurs, virtuellement illimitées. Les investissements représentent le levier décisif de la croissance économique et le soutien matériel, financier et humain du développement économique et social. La croissance économique se trouve sous l'influence conjuguée des facteurs directs ou indirects de nature quantitative, qualitative et structurale dont ceux essentiels sont: la main d'œuvre, le stock de capital et le progrès technique [5]. On remarque l'association des facteurs de croissance économique au processus d'investissement (sous la forme d'accumulation de connaissances par la main-d'œuvre, de l'introduction du progrès technique et de l'innovation par des investissements, mais aussi par le fait que le stock de capital, les revenus et les investissements augmentent dans le même rythme avec le rythme de la productivité du travail.) [6]. Le stock de capital est mis en évidence par la valeur des investissements nets et le progrès technique génère des rendements plus élevés du stock de capital nouveau ou en fonction. Dans le contexte énoncé, le concept de *situation des investissements internationaux* suscite de l'intérêt et peut être mis en question. Ce concept a un contenu complexe qui reflète la capacité et le degré de participation de certaines entités de placement résidentes, dans la réalisation des activités d'investissement en dehors du cadre national et également des entités non-résidents, dans la réalisation et le financement de certains projets d'investissement dans un certain espace national d'accueil. Le contenu complexe de ce concept se manifeste dans le cas de notre étude par ses deux hypostases: investissements roumains à

Poziția investițională internațională pasivă relevă prezența, în țara de referință, a investitorilor nerezidenți prin apelul la resurse sau acceptul dat nerezidenților de cadrul reglementat de a se implementa în arealul țării respective prin proiecte și acțiuni investiționale.

Totodată, se reflectă capacitatea limitată a entității statale de a-și îndeplini obiectivele investiționale, fără apelul la resurse și acțiuni investiționale ale nerezidenților.

Prin intermediul poziției investiționale internaționale se evidențiază starea de echilibru/dezechilibru dintre activele externe și pasivele externe cu caracter investițional, facilitând determinarea poziției investiționale nete.

Activele investiționale externe includ în structură investițiile și acțiunile realizate de rezidenți în străinătate prin proceduri și forme reglementate și agreeate unitar (investiții directe, cu deosebire participării la capital, investiții de portofoliu, tranzacții cu derivate financiare, împrumuturi acordate unor solicitanți străini și active de rezervă deținute în afara țării).

Pasivele investiționale externe includ în structură investițiile și acțiunile realizate de nerezidenți, în țara receptoare, prin proceduri și forme reglementate și agreeate unitar (investiții directe, cu deosebire participării la capital ale nerezidenților, investiții de portofoliu, tranzacții cu derivate financiare, împrumuturi și credite acordate de către entități nerezidente, precum și disponibilități bănești ale nerezidenților păstrate în țara receptoare de capital).

l'étranger et les investissements étrangers en Roumanie. La situation des investissements internationaux actifs révèle la capacité de manifestation sur le plan des investissements, des résidents, en dehors du pays d'origine, sous différentes formes (participations au capital, les prêts accordés, actifs financiers déposés ou détenus en dehors du pays, etc.) mais avec des effets bénéfiques pour les investisseurs ; La situation des investissements internationaux révèle la présence, dans le pays concerné, des investisseurs non-résidents, par l'appel aux ressources ou l'acceptation donnée aux non-résidents, par le cadre légal d'implémenter dans le cadre de ce pays par le biais des projets et des actions d'investissement. En même temps, cette situation reflète la capacité limitée de l'entité étatique de réaliser ses objectifs d'investissement, sans recourir aux ressources et aux activités d'investissement des non-résidents. Par la situation des investissements internationaux est souligné l'état d'équilibre / de déséquilibre entre les investissements roumains à l'étranger et investissements étrangers en Roumanie, en facilitant la détermination de la situation nette des investissements. Les investissements roumains à l'étranger incluent dans leur structure les investissements et les actions réalisées par des résidents à l'étranger, par des procédures et formes réglementées et approuvées unanimement (investissements directs, en particulier les participants au capital, investissements de portefeuille, transactions avec des dérivés financiers, prêts accordés aux demandeurs étrangers et actifs de réserve détenus en dehors du pays). Les investissements étrangers en Roumanie incluent

3 CADRUL REAL

Poziția investițională internațională a României, la începutul mileniului trei reflectă evoluția și stadiul marcat de țara noastră în cadrul tranziției și adaptării la mecanismele pieței.

Se reflectă, desigur și sincopile și împotmolirea în tranziția fără orizont.

Analiza întreprinsă încearcă să surprindă poziția investițională internațională a României în perioada 2001-2007, prin prisma evoluției în cifre absolute (**Tabelul 1**), a structurii pe elemente active și pasive (**Tabelul 2**) și a dinamicii cu bază fixă, anul 2001 (**Tabelul 3**).

Tabelul 1 pune în evidență poziția investițională internațională a României, pe exerciții financiare anuale.

Poziția investițională internațională netă a evoluat de la -10.725,1 mil. EUR, în anul 2001, la -52.231 mil. EUR, în anul 2007, fapt care confirmă amplificarea caracterului de țară receptoare, în plan investițional internațional.

Raportul dintre active și pasive externe ale României a evoluat în aceeași direcție, de la 1:1,8, în anul 2001, la 1:2,4, în anul 2007.

Reiese că apelul la resurse și finanțări investiționale externe s-a amplificat, an de an.

Este adevărat că în aceeași direcție au evoluat atât activele investiționale externe (de la 12.939,7 mil. EUR, în anul 2001, la 36.951 mil. EUR, în anul 2007), cât și pasivele investiționale externe, dar în parametri mult mai ridicați (de la 23.664,8 mil. EUR, la 89.182 mil. EUR).

Activele investiționale externe confirmă prezența rezidenților români în arealul investițional din

dans la structure les investissements et les opérations effectuées par des non-résidents dans le pays d'accueil, par des procédures et formes réglementées et approuvées unanimement (investissements directs, en particulier les participants au capital des non-résidents, investissements de portefeuille, transactions avec des dérivés financiers, prêts et crédits accordés par des entités non-résidentes et non disponibilité ainsi que des fonds pécuniaires des non-résidents conservés dans le pays d'accueil du capital).

3 LE CADRE RÉEL

La situation des investissements internationaux de la Roumanie au début du troisième millénaire reflète l'évolution et l'étape marquée par notre pays dans la transition et l'adaptation aux mécanismes du marché. Elle reflète également, bien entendu, les syncopes et les difficultés dans la transition sans horizon. Notre analyse tente de surprendre la situation des investissements internationaux de la Roumanie dans la période 2001-2007, à la lumière de l'évolution en chiffres absolus (tableau 1), de la structure par éléments autochtones et étrangers (tableau 2) et de la dynamique à base fixe, l'année 2001 (**Tableau 3**). Le tableau 1 montre la situation des investissements internationaux de la Roumanie, par exercices financiers annuels.

- La situation nette des investissements internationaux a évolué de -10.725,1 millions EUR en 2001, à -52.231 millions EUR, en 2007, ce qui confirme le caractère de pays d'accueil, sur le plan des investissements internationaux. Le rapport entre les investissements roumains à l'étranger et les investissements étrangers en Roumanie a évolué

afara țării, în poziții nesemnificative sub forma investițiilor directe și de portofoliu.

Semnificative ar fi împrumuturile și creditele acordate/acceptate unor titulari de credite din afara țării (în evoluție, de la 3.903,3 mil. EUR, în anul 2001, la 4.819 mil. EUR. în anul 2007).

În fapt, activele investiționale externe au fost reprezentate de rezerva monetară și valutară a României, în afara țării (în creștere, de la 5.509 mil. EUR în anul 2001, la 27.187 mil. EUR, în anul 2007).

Se poate astfel deduce că asemenea active externe constituie în principiu, gaj pentru tranzacțiile financiare ale țării și în mică măsură investiții externe propriu-zise.

Pasivele investiționale externe au evoluat în creștere la toate pozițiile componente, cu excepția derivatelor financiare.

a) investițiile directe ale nerezidenților în România au crescut substanțial, de la 8.656 mil. EUR, în anul 2001, la 41.334 mil. EUR în anul 2007, constând prioritar în participații la capital, respectiv de 8.218,7 mil. EUR, în anul 2001 și de 30.352 mil. EUR, în anul 2007;

b) investițiile de portofoliu s-au dublat în decursul perioadei de 7 ani, de la 2.478,2 mil. EUR, în anul 2001, la 5.003 mil EUR, în anul 2007. În valori absolute prioritate au avut tranzacțiile cu obligațiuni, în creștere, de la 1.909,7 mil. EUR, în anul 2001, la 3.575 mil. EUR, în anul 2006, dar în scădere bruscă în anul 2007, la 316 mil. EUR ;

c) împrumuturile și creditele externe acordate de nerezidenți, dețin poziția a doua, după investițiile străine directe , evoluând de la 11.766,6 mil. EUR în anul 2001, la 22.369 mil. EUR, în anul 2007,

dans la même direction, de 1:1,8, en 2001, à 1:2,4, en 2007. Il en résulte que le recours aux ressources et aux financements d'investissements étrangers a augmenté chaque année. Il est vrai que, dans le même sens ont évolué aussi les investissements roumains à l'étranger (de 12939,7 millions EUR en 2001, à EUR 36.951 millions en 2007) que les investissements étrangers en Roumanie, mais à des paramètres plus élevés (de 23.664,8 millions de EUR à 89.182 millions EUR).

- Les investissements roumains à l'étranger confirment la présence des résidents roumains dans les espaces d'investissements étrangers, dans des positions insignifiantes, sous la forme d'investissements directs et de portefeuille. Significatifs serait les prêts et les crédits accordés ou acceptés à certains titulaires de crédits à l'étranger (en évolution, de 3.903,3 millions EUR en 2001, à 4.819 millions EUR en 2007).

En fait, les investissements roumains à l'étranger ont été représentés par la réserve monétaire et les réserves en devises de la Roumanie à l'étranger (en croissance, de 5.509 million EUR en 2001, à 27.187 millions EUR en 2007). On peut en déduire que ces actifs constituent, en principe, une garantie pour les transactions financières du pays et dans une petite mesure, des investissements étrangers proprement-dits.

- Les investissements étrangers en Roumanie ont augmenté dans toutes les positions composantes, à l'exception des dérivés financiers.

a) Les investissements directs des non-résidents en Roumanie ont augmenté considérablement, passant de 8.656 millions EUR en 2001, à 41.334 millions EUR en 2007, consistant surtout dans des

fapt care exprimă creșterea îndatorării externe;

d) este de remarcat creșterea numerarului și a depozitelor bănești ale nerezidenților în țara noastră, de la 577,5 mil. EUR, în anul 2001, la 11.318 mil. EUR, în anul 2007, atestând interese externe pe piața financiară din România și o relativă încredere în funcționalitatea și evoluția acesteia.

Tabelul 2 pune în evidență poziția investițională internațională a României prin prisma evoluției pe elemente de structură, aspectele relevante fiind sintetizate în continuare.

1. Activele investiționale externe, față de pasivele investiționale externe se situează în jurul cifrei de 50%, dar în scădere, de la 54,7%, în anul 2001, 58,2%, în anul 2002, la 41,4%, în anul 2007.

În consecință *poziția investițională internațională netă a României evoluează cu valori negative, de la - 45,3%, în anul 2001, la - 58,6, în anul 2007*

În structura activelor investiționale externe, în perioada supusă analizei remarcăm: - evoluția nesemnificativă a ponderii investițiilor directe și de portofoliu (de la 1,69%, la 3,88%);

- restrângerea ponderii împrumuturilor și creditelor acordate unor titulari străini (de la 30,16%, la 13,04%, fapt normal în lipsa capacității de acordare, sau în lipsa cererii;

- creșterea semnificativă a ponderii activelor de rezervă (de la 42,57%, la 73,57%) ca o condiție impusă de partenerii străini, pentru accesul la piețele financiare internaționale.

2. În structura pasivelor investiționale externe, în decursul perioadei analizate, adică în anul 2007, față de anul 2001, componentele structurale au evoluat diferențiat remarcându-se:

participations au capital, respectivement de 8.218,7 millions EUR en 2001 et de 30.352 millions EUR, en 2007;

b) Les investissements de portefeuille ont doublé au cours de la période de 7 ans, de 2.478, 2 millions EUR en 2001, à 5.003 millions EUR en 2007. Des valeurs absolues prioritaires ont eu les transactions avec des obligations, passant de 1.909,7 millions EUR, en 2001 à 3.575 millions EUR en 2006, mais en baisse brusque en 2007, à 316 millions EUR;

c) Les prêts et les crédits accordés par des non-résidents, se trouvent sur la deuxième position, après les investissements étrangers directs, évoluant de 11.766,6 millions EUR en 2001, à 22.369 millions EUR, en 2007, ce qui exprime la croissance de l'endettement externe;

d) Il est à remarquer l'augmentation du numéraire et des dépôts d'argent des non-résidents dans notre pays, de 577,5 millions EUR en 2001, à 11.318 millions EUR, en 2007, ce qui atteste l'existence des intérêts étrangers sur le marché financier de la Roumanie et une relative confiance en sa fonctionnalité et évolution.

Le Tableau 2 met en lumière la situation des investissements internationaux de la Roumanie par l'évolution des éléments de structure, les aspects significatifs étant synthétisés ci-dessous :

- Les investissements roumains à l'étranger, par rapport aux investissements étrangers en Roumanie se situent autour du 50%, mais en baisse, de 54,7% en 2001, 58,2% en 2002 à 41,4% en 2007. En conséquence, *la situation nette des investissements internationaux de la Roumanie évolue avec des valeurs négatives, à partir de - 45,3% en 2001, à - 58,6 en 2007.*

- o evoluție parabolică a investițiilor directe (cu o pondere de 36,58%, în anul 2001, de 50,29%, în anul 2006 și de numai 46,34%, în anul 2007), în cadrul cărora participațiile la capital sunt hotărâtoare;

- o restrângere a investițiilor de portofoliu, de la 10-14%, în primii ani, la 5,62%, în anul 2007, prioritar la tranzacțiile cu obligațiuni;

- în structura "alte investiții" ale nerezidenților în țara noastră împrumuturile și creditele au înregistrat o restrângere continuă a ponderii deținute (de la 49,72%, în anul 2001, la 35,20% în anul 2007). În același timp semnalăm creșterea creditelor pe termen scurt (de la 2,32%, la 10,12%, în timp ce împrumuturile pe termen lung au scăzut semnificativ (de la 49,40%, la 25,08%), în aceeași perioadă.

- un fapt interesant îl constituie creșterea ponderii numerarului și depozitelor deținute de nerezidenți în țara noastră, de la 2,44%, la 12,69%, în decurs de 7 ani.

În **Tabelul 3** se prezintă poziția investițională internațională a României, la începutul mileniului trei, în dinamică, luând ca bază de referință anul 2001, evidențiindu-se câteva aspecte semnificative:

a) trendul poziției investiționale internaționale nete, (de la 100%, în anul 2001, la 86,3%, în anul 2002 și la 487,2%, în anul 2007) datorită devansului evoluției dinamicii pasivelor investiționale externe (376,9%), față de dinamica activelor investiționale externe (285,6%), în anul 2007;

b) în structura activelor investiționale externe, comparativ cu anul 2001, în anul 2007, investițiile

1. Dans la structure des actifs d'investissement extérieurs, dans la période examinée, on remarque: - l'évolution insignifiante des investissements directs et de portefeuille (de 1,69% à 3,88%);

- la diminution des prêts et des crédits accordés à des titulaires étrangers (de 30,16% à 13,04%), fait normal dans la situation de manque de capacité de les accorder ou d'absence de demande;

- l'augmentation significative des actifs de réserve (de 42,57% à 73,57%) comme une condition imposée par les partenaires étrangers pour l'accès aux marchés financiers internationaux.

2. Dans la structure des passifs d'investissement étrangers en Roumanie, au cours de la période analysée, à savoir l'année 2007 par rapport à l'année 2001, les composants de structure ont évolué différemment, on remarquant:

-une évolution parabolique des investissements directs (ce qui représente 36,58% en 2001, 50,29% en 2006 et seulement 46,34% en 2007), dans lesquels les participations au capital sont décisives ;

-une diminution des investissements de portefeuille, de 10-14% dans les premières années, à 5,62% en 2007, surtout pour les transactions avec des obligations;

-dans la catégorie «autres investissements» des non-résidents dans notre pays, les prêts et les crédits ont connu une diminution continue (de 49,72% en 2001, à 35,20% en 2007). En même temps, il faut signaler l'augmentation des crédits à court terme (de 2,32% à 10,12%, tandis que les prêts à long terme ont diminué de manière significative (de 49,40% à 25,08%), dans la même période.

-un fait intéressant est la croissance du numéraire et des dépôts détenus par les non-résidents dans notre

directe ale rezidenților în străinătate se cifrează la 472%, iar participațiile la capital ale rezidenților la 318,2%, în timp ce activele de rezervă ale rezidenților în străinătate au evoluat la 493,5%. Desigur, nivelul cifric ridicat în dinamică, nu mai este semnificativ dacă observăm nivelul absolut al bazei de plecare;

c) în structura pasivelor investiționale externe, evoluția în dinamica 2001-2007 relevă niveluri cifrice mai ridicate: 477,5% la investiții directe ale nerezidenților, respectiv 369,3% pentru participații la capital, 637,2% la investițiile de portofoliu în acțiuni, dar o scădere în cazul obligațiunilor, la 16,54%.

Remarcăm apoi dinamica mai accentuată a împrumuturilor și creditelor pe termen scurt, față de cele pe termen lung.

4 CONCLUZII

1) În plan mondial începutul mileniului trei se caracterizează prin intrarea omenirii într-o etapă de intensificare a procesului de globalizare, apreciat de unii analiști și autorități politice ca o soluție la evitarea unei crize cu caracter mondial.

Câteva fenomene marchează acest proces:

criza resurselor energetice, criza resurselor alimentare, evoluția demografică spre îmbătrânirea populației în țările dezvoltate, explozia demografică în țările slab dezvoltate;

încercarea de consolidare instituțională, economică, politică și socială zonală și regională creșterea economică diferențiată între economiile diferitelor țări și grupuri de țări;

pays, de 2,44% à 12, 69, pendant 7 ans. Dans le **Tableau 3** est présentée la situation des investissements internationaux de la Roumanie au début du troisième millénaire, en dynamique, ayant comme base de référence l'an 2001, pour mettre en évidence certains aspects importants:

a) la tendance de la situation nette des investissements internationaux (de 100% en 2001, à 86,3% en 2002 et à 487,2% en 2007) en raison d'une évolution supérieure de la dynamique des investissements étrangers en Roumanie (376,9%), par rapport à la dynamique des investissements roumains à l'étranger (285,6%), en 2007;

b) dans la structure des investissements roumains à l'étranger, par rapport à l'année 2001, en 2007, les investissements directs des résidents à l'étranger ont été de 472% et les participations au capital des résidents de 318,2%, tandis que les actifs de réserve des résidents à l'étranger ont évolué à 493,5%. Bien sûr, le haut niveau de la dynamique illustré par les chiffres, n'est pas significatif si on prend en considération le niveau absolu de la base de départ;

c) dans la structure des investissements étrangers en Roumanie, l'évolution dans la dynamique de 2001-2007 illustrée par des chiffres, révèle des niveaux plus élevés: 477,5% pour les investissements directs des non-résidents, respectivement 369,3% pour les participations au capital, 637,2% pour les investissements de portefeuille en actions, mais une diminution dans le cas des obligations, à 16,54%. On remarque ensuite la dynamique plus accentuée des prêts et des crédits à court terme, par rapport à ceux à long terme.

mutațiile produse și înregistrarea unor scăderi chiar, de la un an la altul, a evoluției unor indicatori semnificativi, între care Produsul Intern Brut, exportul și importul de bunuri și servicii, coeficientul de inflație, standardul de viață etc.

2) Economia României, în perioada supusă analizei a înregistrat o evoluție ascendentă, chiar dacă ritmul de creștere a Produsului Intern Brut rămâne sinuos, (2,1%, în anul 2000, 5,7%, în anul 2001, 5,2%, în anul 2003, 8,5%, în anul 2004, dar numai 4,1% în anul 2005, urmat de 7,7%, în anul 2006. România a continuat să fie atractivă pentru investițiile străine, fapt motivat de existența unor resurse naturale, materiale și de muncă, precum și piața de desfacere nesaturată.

3) Poziția investițională internațională a țării noastre relevă preponderența pasivelor externe, deci a investițiilor străine de natura participațiilor de capital, în care nerezidenții dețin pachetul de control. Efectele nu sunt întotdeauna benefice.

Se înregistrează adesea cartelarea sau monopolul de producție și de piață, prețurile nu mai sunt întrutotul libere, iar decalajul între venituri și puterea de cumpărare se mărește.

4) Investițiile străine de portofoliu evoluează sinuos, sub impactul cursului monedei naționale în raport cu alte valute, a nivelului dobânzilor la bănci și a sincopelor înregistrate în tranzacții pe piața financiară.

5) Datoria externă, este ridicată și crește în cifre absolute.

De la 18.298 mil. EUR în anul 2004, a ajuns la 30.020 mil. EUR în luna aprilie 2007 și este în creștere, chiar dacă procentual în PIB s-a redus de la 31%, în anul 2005, la 28,5%, în anul 2006 [9].

4 CONCLUSIONS

1) Sur le plan mondial, le début du troisième millénaire est caractérisé par l'entrée de l'humanité dans une étape d'intensification du processus de globalisation, apprécié par certains analystes et les autorités politiques comme une solution pour éviter une crise à caractère mondial. Quelques phénomènes marquent ce processus: la crise des ressources énergétiques, la crise des ressources alimentaires, l'évolution démographique vers un vieillissement de la population dans les pays développés, l'explosion démographique dans les pays peu développés, la tentative de renforcement institutionnel, économique, politique et social par zones et régions; la croissance économique d'une manière différente entre les différentes économies des pays et groupes de pays; les mutations produites et même l'enregistrement de baisses d'une année à l'autre, de l'évolution de certains indicateurs significatifs, dont le produit interne brut, l'exportation et l'importation de biens et services, le taux d'inflation, le niveau de vie, etc.

2) L'économie de la Roumanie, au cours de la période analysée, a connu une tendance à la hausse, même si le rythme de croissance du produit intérieur brut reste sinueux, (2,1% en 2000, 5,7% en 2001, 5,2% en 2003, 8,5% en 2004, mais seulement 4,1% en 2005, puis 7,7% en 2006). La Roumanie a continué d'être attrayante pour les investissements étrangers, fait justifié par l'existence des ressources naturelles, matérielles et de travail, ainsi qu'un marché d'écoulement non saturé.

3) La situation des investissements internationaux de notre pays révèle la prépondérance des investissements étrangers en Roumanie., à savoir

Insuficiența capitalului autohton care să susțină investițiile, producția și circulația bunurilor și serviciilor nu mai constituie un argument temeinic. Problema este de natură instituțională și politică.

6) Activele externe, deci investițiile rezidenților în străinătate, ca participații la capital sau ca investiții de portofoliu reflectă potența financiară redusă a deținătorilor autohtoni de capital, cu interese de plasamente pe alte piețe.

De altfel nici capacitatea de creditare a nerezidenților nu a fost și nu este semnificativă.

7) Poziția investițională internațională a României, prioritar pasivă, a impus o evoluție continuu ascendentă a activelor de rezervă, în afara țării, care au crescut de peste 6 ori în decurs de 7 ani, pentru a susține și a garanta tranzacțiile investiționale și financiare cu străinătatea.

8) Procesul de globalizare se manifestă pregnant și complex în arealul național.

Faptul este reflectat între altele – inclusiv prin structura poziției investiționale internaționale a României - de modul viciat de funcționare a mecanismelor de piață, evoluția arbitrară a unor prețuri, poziția de monopol a unor producători și distribuitori, concurența neloială, ignorarea criteriului de piață atomizată, pierderea controlului asupra resurselor naționale strategice, dispersarea în plan extern a resurselor de muncă, deprecierea standardului de viață a unor categorii socio-profesionale.

În final, putem aprecia că România „a reușit”, în contextul tranziției la economia de piață, să devină o țară globalizată, în plan economic, financiar, investițional, comercial, politic și social.

des investissements étrangers sous la forme des participations au capital, où les non-résidents ont le paquet de contrôle. Les effets ne sont pas toujours bénéfiques. On rencontre souvent la cartellisation ou le monopole de production et de marché, les prix ne sont pas complètement libres, et l'écart entre les revenus et le pouvoir d'achat augmente.

4) Les investissements extérieurs de portefeuille ont une évolution sinueuse, sous l'effet du cours de la monnaie nationale par rapport aux autres devises, du niveau des intérêts des banques et sous l'effet des syncopes de transactions enregistrées sur le marché financier.

5) La dette extérieure est élevée et augmente en chiffres absolus. De 18.298 millions EUR en 2004, elle a atteint 30.020 millions EUR au mois d'avril 2007 et elle est toujours en augmentation, même si comme pourcentage dans le PIB elle est passée de 31% en 2005 à 28,5% en 2006 [9]. L'insuffisance de capital autochtone pour soutenir les investissements, la production et la circulation des biens et des services, ne constituent plus un argument solide. Le problème est d'ordre institutionnel et politique.

6) Les investissements roumains à l'étranger, à savoir les investissements des résidents à l'étranger, comme participations au capital ou comme investissements de portefeuille, reflètent le potentiel financier réduit des détenteurs autochtones de capital, avec des intérêts de placement sur d'autres marchés. D'ailleurs, la capacité de créditer des non-résidents n'a pas été et ne l'est pas significative.

7) La situation des investissements internationaux de la Roumanie, caractérisée surtout par les investissements étrangers en Roumanie, a imposé

un développement sans cesse croissant des actifs de réserve à l'extérieur du pays, qui ont augmenté de plus de 6 fois en 7 ans, afin de soutenir et de garantir les transactions d'investissement et les transactions financières avec les autres pays.

8) Le processus de globalisation se manifeste d'une manière constante et complexe au niveau national. Le fait est reflété entre autres - y compris par la structure de la situation des investissements internationaux de la Roumanie - à travers le mode vicieux de fonctionnement des mécanismes du marché, l'évolution arbitraires de certains prix, la situation de monopole de certains producteurs et distributeurs, la concurrence déloyale, l'omission du critère de marché atomisé, la perte du contrôle sur les ressources nationales stratégiques, la dispersion

Indicatori / Indices	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ / LA PLACE DES INVESTMENT							
NETĂ/NETTE	-10725,1	-9250,9	-13040,0	-16454,0	-23298,0	-36631,0	-52231,0
-Active externe/ <i>Actifs étrangers</i>	12939,7	12900,9	12489,3	17692,0	25711,0	31994,0	36951,0
-Pasive externe/ <i>Passifs étrangers</i>	23664,8	22151,8	25503,3	34146,0	49009,0	68625,0	89182,0
2. ACTIVE EXTERNE							
INVESTISSEMENTS ROUMAINS A L'ETRANGER din care/ dont:							
A. Investiții directe ale rezidenților în străinătate <i>Investissements directs des résidents à l'étranger</i>	132,0	138,3	165	200	181	668	623
din care/ dont:							
-participații de capital/ <i>participations de capital</i>	132,0	138,3	165	178	127	390	420
B. Investiții de portofoliu: <i>Investissements de portefeuille</i>	12,1	21,2	10,7	445	612	1263	1432
-în obligațiuni / <i>en obligations</i>	0,3	3,5	2,9	420	462	451	559
-în acțiuni / <i>en actions</i>	11,8	17,7	7,8	22	147	691	684
C. Derivate financiare/ <i>Dérivés financiers</i>	-	-	-	-	-29	-66	-201
D. Alte investiții / <i>Autres investissements</i>	7286,5	5732,4	4822	5114	6688	7194	7910
din care/ dont:							
-împrumuturi și credite <i>prêts et crédits</i>	3903,3	3256,4	2805,1	2921	3996	4115	4819
E. Active de rezervă / <i>Investissements de réserve</i>	5509	7009	7491,6	11933	18259	22935	27187
din care/ dont:							
-aur monetar / <i>or monétaire</i>	1063,8	1132,2	1118	1085	1460	1625	1880
-rezerva valutară / <i>réserve de devises</i>	4445,2	5876,8	6373,6	10848	16799	21310	25307
3. PASIVE EXTERNE/ INVESTISSEMENTS ETRANGERS EN ROUMANIE din care/ dont:							
A. Investiții directe ale nerezidenților/ <i>Investissements directs des non-résidents</i>	8656	7482	9661,5	15040	21885	34512	41334
din care/ dont:							
-participații la capital/ <i>participations au capital</i>	8218,7	5530	7092	12007	17490	27016	30352
B. Investiții de portofoliu <i>Investissements de portefeuille</i>	2478,2	3113,3	3569,4	3541	4438	4777	5013
-de natura acțiunilor/ <i>en actions</i>	561	495	555	643	832	1158	1719
-de natura obligațiunilor/ <i>en obligations</i>	1909,7	2609,3	3002,3	2844	3550	3575	316
C. Derivate financiare/ <i>Dérivés financiers</i>	-	-	-	-	-49	-154	-518
D. Alte investiții / <i>Autres investissements</i>	12530,5	11556,5	12272,4	15565	22735	29490	43353
din care/ dont:							
-împrumuturi și credite/ <i>prêts et crédits</i>	11766,6	10835,7	11178,1	13917	19263	25344	31
-pe termen lung/à long terme	11216,7	10114,9	10462,7	12427	16152	17598	22369
-pe termen scurt/à court terme	549,9	720,8	715,4	1490	3111	7746	9029
-numerar și depozite/numéraire et dépôts	577,5	637,4	1025,6	1615	2997	4064	11318

Tabelul 1/Tableau 1

Poziția investițională internațională a României în perioada 2001-2007 (în milioane EUR)/La place des investissements internationaux de la Roumanie au cours des années 2001-2007

Indicatori / Indices	Elemente de structura (în procente)/ <i>Eléments de structure</i>						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ/ SITUATION NETTE DES INVESTISSEMENTS							
NETĂ/NETTE	-45,3	-41,8	-51,0	-48,2	-47,5	-53,4	-58,6
-Active externe/ <i>Actifs étrangers</i>	54,7	58,2	49,0	51,8	52,5	46,6	41,4
-Pasive externe/ <i>Passifs étrangers</i>	100	100	100	100	100	100	100
2. ACTIVE EXTERNE / INVESTISSEMENTS ROUMAINS							
A L'ETRANGER din care/dont:	100	100	100	100	100	100	100
A. Investiții directe ale rezidenților în străinătate							
<i>Investissements directs des résidents à l'étranger</i> din care/dont:	1,02	1,06	1,32	1,13	0,70	2,10	1,69
-participații de capital/ <i>participations de capital</i>	1,02	1,06	1,32	1,00	0,50	1,20	1,14
B. Investiții de portofoliu							
<i>Investissements de portefeuille</i>	0,10	0,16	0,09	2,52	2,38	3,94	3,88
-în obligațiuni/ <i>en obligations</i>	0,01	0,03	0,03	2,37	1,80	1,40	1,51
-în acțiuni/ <i>en actions</i>	0,09	0,13	0,06	0,15	0,58	1,94	1,85
C. Derivate financiare / <i>Dérivés financiers</i>							
	-	-	-	-	-0,11	-0,20	-0,54
D. Alte investiții / <i>Autres investissements</i>							
din care/dont:	56,31	44,45	38,60	28,91	26,01	22,30	21,41
-împrumuturi și credite/ <i>prêts et crédits</i>	30,16	25,24	22,46	16,51	15,54	12,86	13,04
E. Active de rezervă							
<i>Investissements de réserve</i> din care/dont:	42,57	54,33	59,99	67,44	71,02	71,68	73,57
-aur monetar/ <i>or monétaire</i>	8,22	8,78	8,96	6,13	5,68	5,07	5,08
-rezerva valutară/ <i>réserve de devises</i>	34,35	45,55	51,03	61,31	65,34	66,60	68,49
3. PASIVE EXTERNE/ INVESTISSEMENTS ETRANGERS							
EN ROUMANIE din care/dont:	100	100	100	100	100	100	100
A. Investiții directe ale nerezidenților							
<i>Investissements directs des non-résidents</i> din care/dont:	36,58	33,78	37,88	44,05	44,65	50,29	46,34
-participații la capital <i>participations au capital</i>	34,73	24,96	27,81	35,16	35,69	39,37	34,03
B. Investiții de portofoliu <i>Investissements de portefeuille</i>							
din care/dont:	10,47	14,05	14,00	10,37	9,06	6,96	5,62
-de natura acțiunilor/ <i>en actions</i>	2,37	2,25	2,18	1,88	1,70	1,69	1,92
-de natura obligațiunilor/ <i>en obligations</i>	8,10	11,80	11,78	8,32	7,24	5,21	0,35
C. Derivate financiare/ <i>Dérivés financiers</i>							
	-	-	-	-	-0,10	-0,22	-0,58
D. Alte investiții / <i>din care:</i>							
52,95	52,17	48,12	45,58	46,39	42,97	48,61	
-împrumuturi și credite							
<i>prêts et crédits</i>	49,72	48,92	43,83	40,75	39,31	36,93	35,20
-pe termen lung/ <i>à long terme</i>	47,40	45,66	41,02	36,39	32,96	25,56	25,08
-pe termen scurt/ <i>à court terme</i>	2,32	3,26	2,81	4,36	6,35	11,29	10,12
numerar și depozite/ <i>numéraire et dépôts</i>							
	2,44	2,88	4,02	4,73	6,12	5,92	12,69

Tabelul 2/ Tableau 2

Poziția investițională internațională a României în perioada 2001-2007/ *La place des investissements internationaux de la Roumanie au cours des années 2001-2007*

Evoluția în dinamică (baza fixă =2001) /Eléments de structure							
Indicatori / Indices	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. POZIȚIA INVESTIȚIONALĂ NETĂ <i>/SITUATION NETTE DES INVESTISSEMENTS</i>							
	100	86,3	121,3	158,4	217,2	341,5	487,2
-Active externe/ Actifs étrangers	100	99,7	96,5	136,7	198,7	247,2	285,6
-Pasive externe/ Passifs étrangers	100	93,6	107,8	144,3	207,1	290	376,9
2. ACTIVE EXTERNE / INVESTISSEMENTS ROUMAINS A L'ETRANGER din care/dont:							
A. Investiții directe ale rezidenților în străinătate <i>Investissements directs des résidents à l'étranger</i> din care/dont:	100	104,7	125	151,5	137,1	506	472
-participații de capital <i>participations de capital</i>	100	104,7	125	134,8	96,2	296,2	318,2
B. Investiții de portofoliu <i>Investissements de portefeuille</i> din care:	100	175,2	88,4	36,8 ori	50,6 ori	104,3 ori	118,3 ori
-în obligațiuni / <i>en obligations</i>	100	11,6 ori	9,6 ori	1400 ori	1540 ori	1503 ori	1863 ori
-în acțiuni / <i>en actions</i>	100	115	66,1	186,4	12,8 ori	53,4 ori	57,9 ori
C. Derivate financiare <i>Dérivés financiers</i>	-	-	-	-	100	227,5	693,1
D. Alte investiții / <i>Autres investissements</i> din care/dont:	100	78,6	66,1	70,1	91,8	97,7	100,3
-împrumuturi și credite/ <i>prêts et crédits</i>	100	83,4	71,9	74,8	102,4	105,4	123,5
E. Active de rezervă <i>Investissements de réserve</i> din care/dont:	100	127,2	136	216,6	331,4	416,3	493,5
-aur monetar / <i>or monétaire</i>	100	106,4	105,1	102	137,2	152,7	176,7
-rezerva valutară / <i>réserve de devises</i>	100	132,2	143,4	244	380	482,6	573,1
3. PASIVE EXTERNE/ INVESTISSEMENTS ETRANGERS EN ROUMANIE din care/dont:							
A. Investiții directe ale nerezidenților / <i>Investissements directs des non-résidents</i> din care/dont:	100	86,4	111,6	173,7	252,8	398,7	477,5
-participații la capital <i>participations au capital</i>	100	67,2	86,3	146,1	212,8	328,7	369,3
B. Investiții de portofoliu <i>Investissements de portefeuille</i> din care/dont:	100	125,6	144	142,8	179,1	192,7	202,3
-de natura acțiunilor / <i>en actions</i>	100	88,2	98,9	114,6	148,3	206,4	637,2
-de natura obligațiunilor / <i>en obligations</i>	100	136,6	157,2	148,9	185,9	187,2	16,5
C. Derivate financiare/ <i>Dérivés financiers</i>	-	-	-	-	100	314,2	10,5 ori
D. Alte investiții / <i>Autres investissements</i> din care/dont:	100	92,2	97,9	124,2	181,4	235,3	433
împrumuturi și credite <i>prêts et crédits</i>	100	92,1	95	118,2	163,7	215,4	266,8
-pe termen lung / <i>à long terme</i>	100	90,1	93,2	110,8	144	156,9	199,4
-pe termen scurt / <i>à court term</i>	100	131	130	270,9	5,6 ori	14 ori	16,4 ori
-numerar și depozite / <i>numéraire et dépôts</i>	100	110,3	177,5	279,6	5,2 ori	7 ori	19,6 ori

Tabelul 3/Tableau 3
Poziția investițională internațională a României în perioada 2001-2007/
La place des investissements internationaux de la Roumanie au cours des années 2001-2007
L'évolution en dynamique (base fixe =2001)

BIBLIOGRAFIE:

- [1] *Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.92/1997, privind stimularea investițiilor directe*, publicată în M.O. nr.386, Partea I, din 30 decembrie 1997; Cistelecan, L., *Economia, eficiența și finanțarea investițiilor*, Editura Economică, București, 2002, p.447.
- [2] Zaiț, D., *Evaluarea și gestiunea investițiilor directe*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2003, p.326
- [3] Muntean, C., Vâlsan, C., *Investițiile internaționale*, Editura Oskar Print, București, 1995, p.198-199.
- [4] Dunning, John,H., *Multinational Enterprises and the Global Economy*, Addison Wesley Publishing, 1993,p.96; Postelnicu, C., *Investițiile directe în străinătate și principalele categorii de investitori strategici*, în Tribuna Economică nr. 12-13, 1997.
- [5] Muntean, C., Vâlsan, C., *Investițiile internaționale*, Editura Oskar Print, București, 1995.
- [6] *Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr.92/1997, privind stimularea investițiilor directe*, publicată în M.O. nr.386, Partea I, din 30 decembrie 1997.
- [7] Postelnicu, C., *Investițiile directe în străinătate și principalele categorii de investitori strategici*, în Tribuna Economică nr. 12-13, 1997.
- [8] Zaiț, D., *Evaluarea și gestiunea investițiilor directe*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2003.
- [9] BNR-Raportul anual, 2006, p.92; Buletinul lunar 4/2007, p.58.